

เครื่องมือพัฒนาคุณภาพงาน

งานพัฒนาคุณภาพการพยาบาล

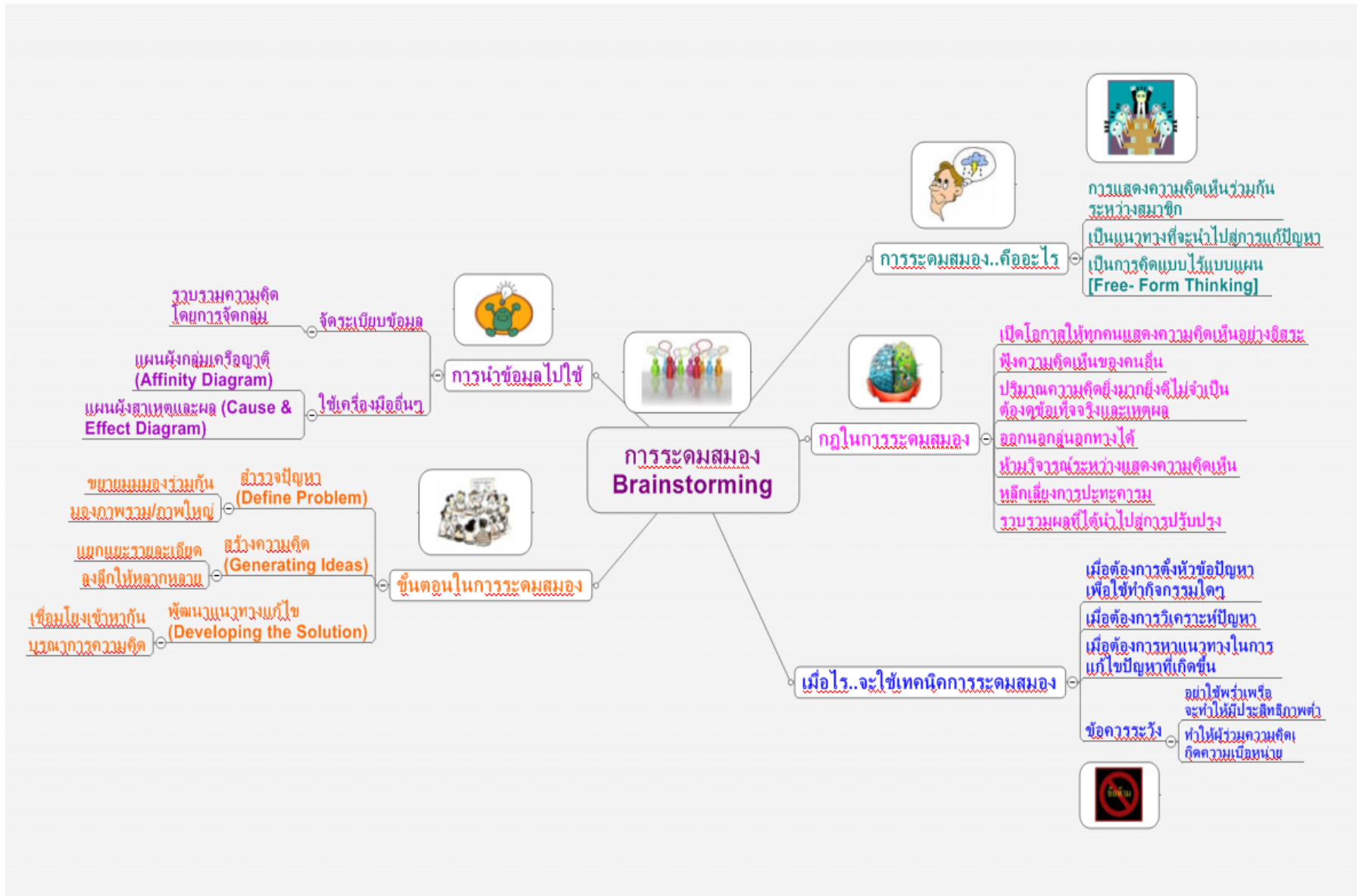
Brainstorming

- Brainstorming

1 บัตรคำ : 1 ความคิดเห็น

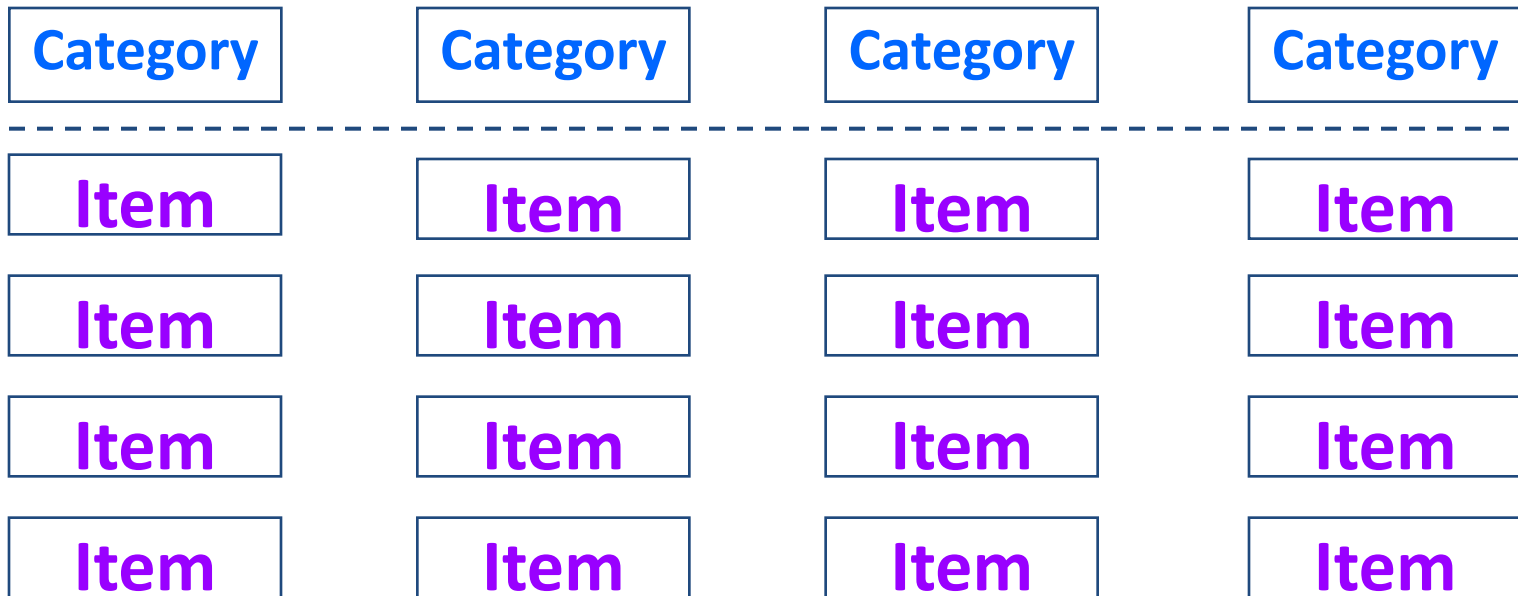
สมาชิกทุกคนแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

Brainstorming

Affinity Diagram

- Affinity Diagram : จัดกลุ่มปัญหาที่เหมือน/
คล้ายกันเข้าด้วยกัน

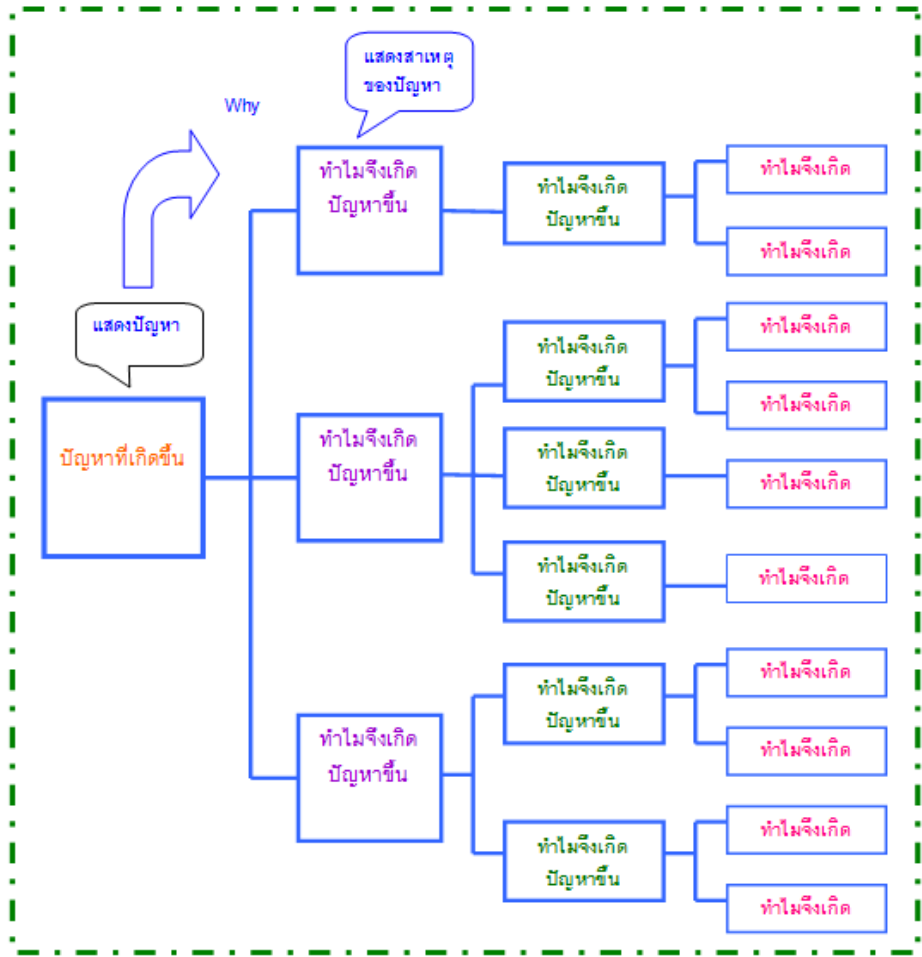

แผนภูมิต้นไม้ : Tree Diagram

การวิเคราะห์ด้วย **Why-Why Tree** : โดยถามคำถามว่า "ทำไมจึงเกิด" ...
 "ทำไมจึงเกิด"... "ทำไมจึงเกิด"... จนตอบคำถาม "ทำไม" ไม่ได้
Why-Why จะใช้เมื่อเราต้องการจะวิเคราะห์หาสาเหตุราก (Root Cause) ของปัญหา เพื่อ
 สร้างแผนปฏิบัติการที่จุดนั้นๆ โดยที่ยอดของแผนผังต้นไม้ จะแสดงปัญหาที่เกิดขึ้น

Tree Diagram

การวิเคราะห์ด้วย

Why-Why Tree : โดยถามคำถามว่า "ทำไมจึงเกิด" ... "ทำไมจึงเกิด" ... "ทำไมจึงเกิด" ... จนตอบคำถาม "ทำไม" ไม่ได้

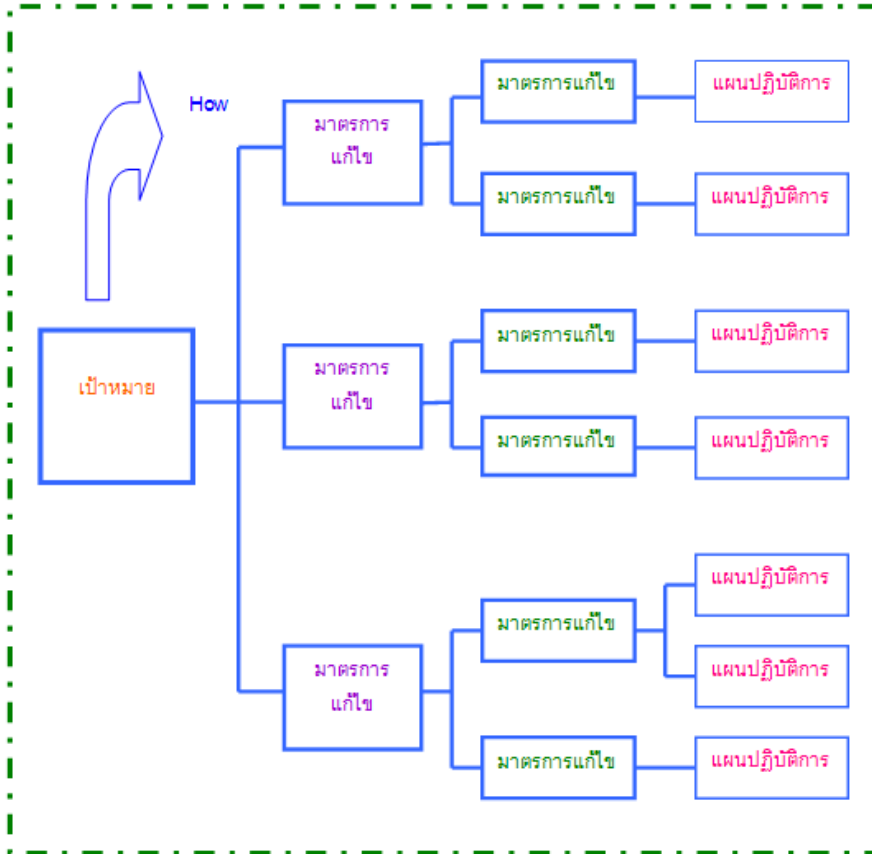
Why-Why จะใช้เมื่อเราต้องการจะวิเคราะห์หาสาเหตุราก (Root Cause) ของปัญหา เพื่อสร้างแผนปฏิบัติการที่จุดนั้นๆ โดยที่ยอดของแผนผังต้นไม้ จะแสดงปัญหาที่เกิดขึ้น

แผนภูมิต้นไม้ : Tree Diagram

การวิเคราะห์ด้วย **How-How Tree** : จะใช้เมื่อต้องการหามาตรการแก้ไข เพื่อไปให้ถึงเป้าหมายที่ต้องการ โดยที่ยอดของแผนผังต้นไม้ จะเป็นเป้าหมายที่ต้องการจะไปถึง

Tree Diagram การวิเคราะห์ด้วย

How-How Tree :

จะใช้เมื่อต้องการหา
มาตรการแก้ไข เพื่อ
ไปให้ถึงเป้าหมายที่
ต้องการ โดยที่ยอด
ของแผนผังต้นไม้
จะเป็นเป้าหมายที่
ต้องการจะไปถึง

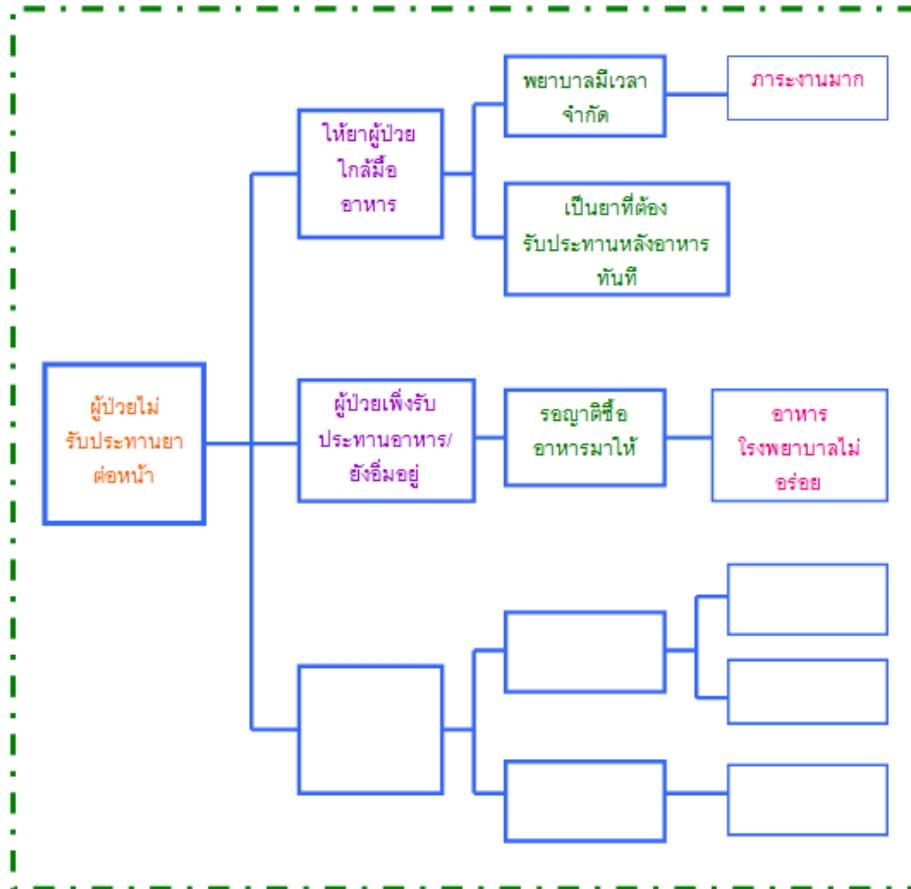

ตัวอย่างแผนภูมิต้นไม้ : *Tree diagram*

“ผู้ป่วยไม่รับประทานยาต่อหน้า”

วิเคราะห์ด้วย **Why-Why Tree** : โดยถามคำถามว่า “ทำไมจึงเกิด
“ทำไมจึงเกิด”... “ทำไมจึงเกิด”... จนตอบคำถาม “ทำไม” ไม่ได้

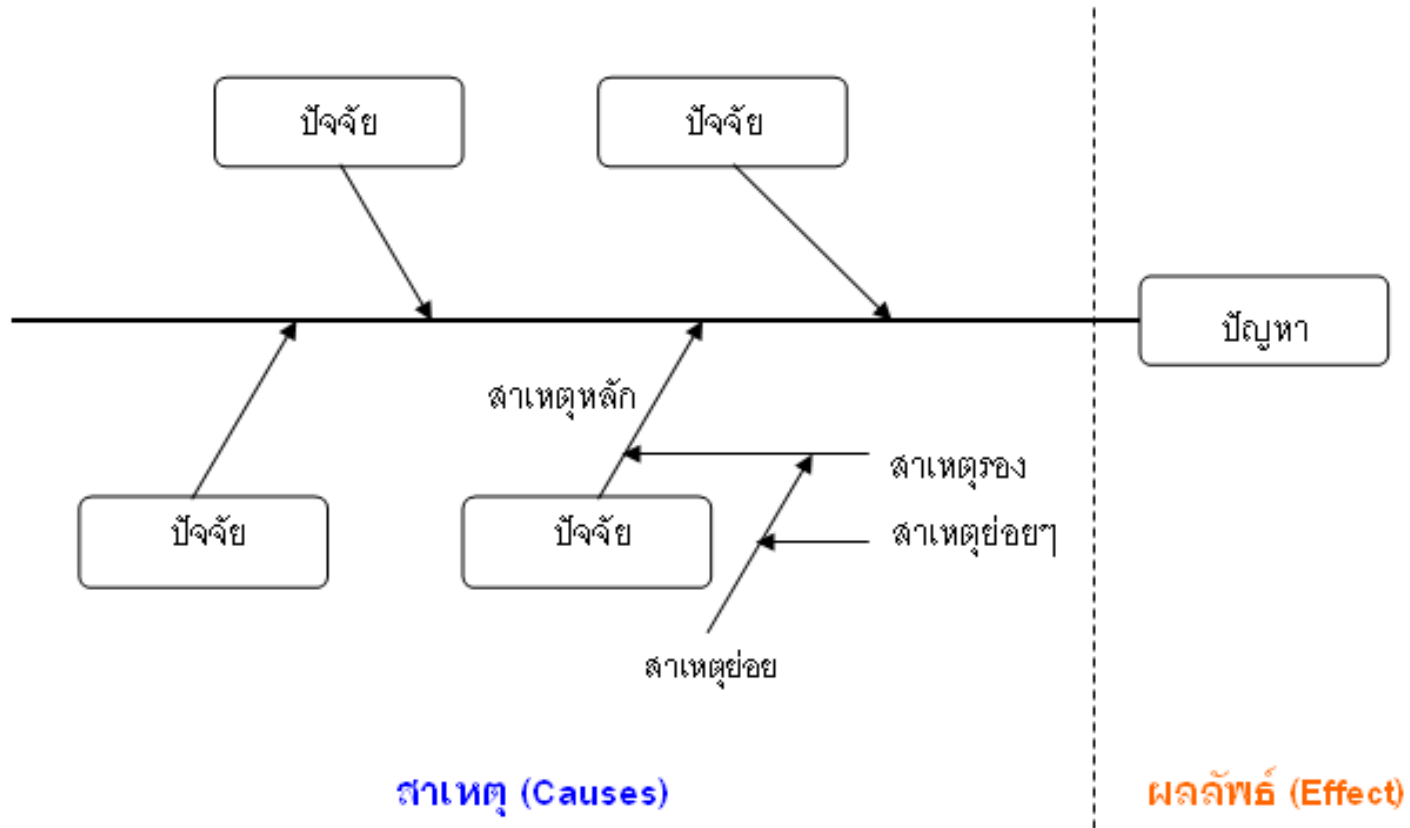
ตัวอย่าง Tree Diagram

แผนผังสาเหตุและผล : Cause & Effect Diagram

- เป็นแผนผังที่ใช้แสดงความสัมพันธ์อย่างเป็นระบบระหว่างสาเหตุหลายๆ สาเหตุที่เป็นไปได้ที่ส่งผลกระทบให้เกิดปัญหาหนึ่งปัญหา

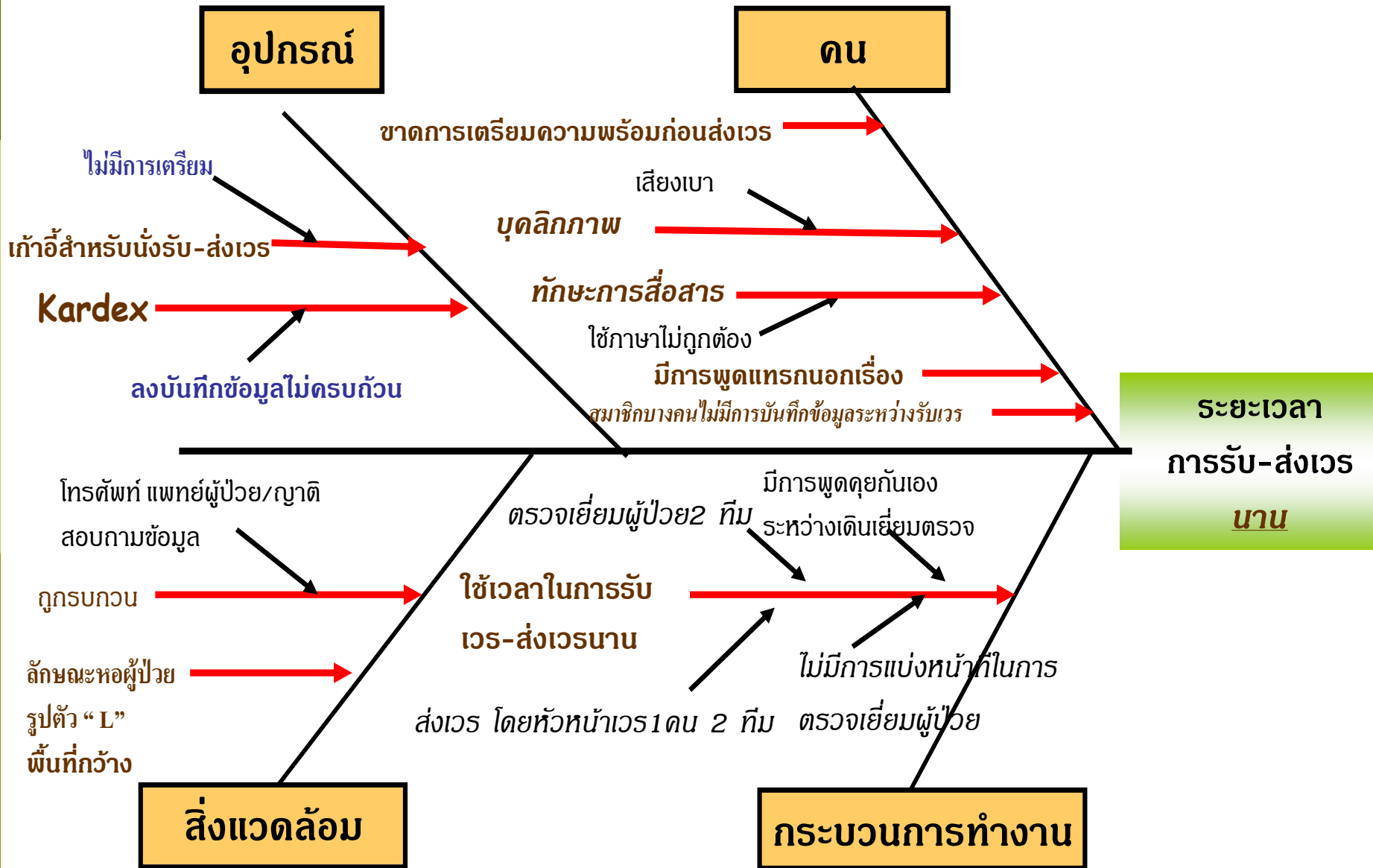

Cause & Effect Diagram

ตัวอย่าง : Cause & Effect Diagram

การกำหนดปัจจัยบนก้างปลา

หลักการ 4M 1E

Man

Machine

Material

Method

Environment

หลักการ 4P

Place

Procedure

People

Policy

หลักการ 4S

Surrounding

Supplier

System

Skill

การกำหนดความสำคัญของก้างปลา

ความสามารถ
ในการดำเนินการ

ง่าย

B

A

ยาก

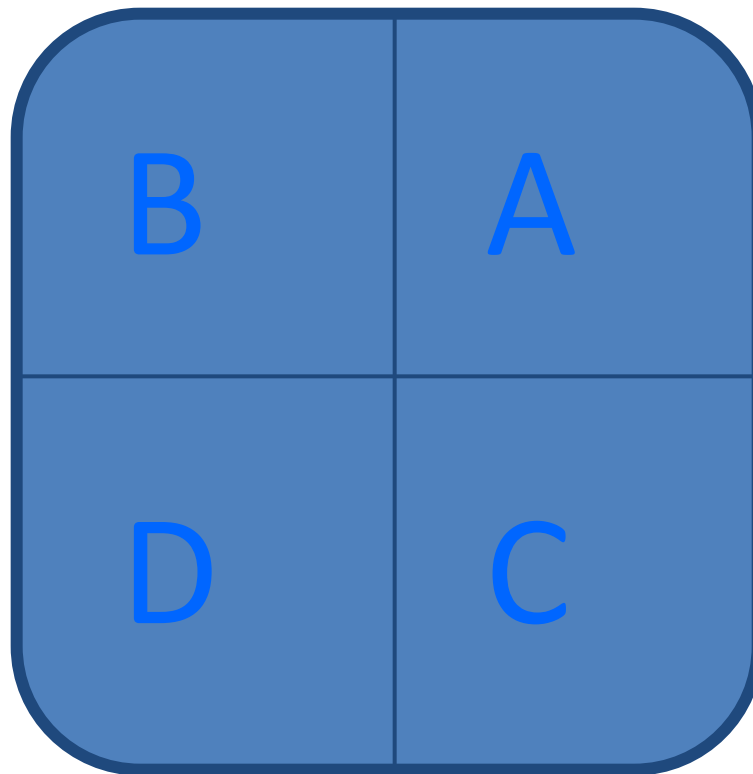
D

C

ผลกระทบ

น้อย

มาก

Multi-Voting

- เพื่อคัดเลือก/จัดลำดับความสำคัญของปัญหา

ตัวอย่าง

ทำ Brainstorming & Affinity Diagram

ได้ 12 สาเหตุ (มีสมาชิกทีม 6 คน)

นำ 12 สาเหตุ / 2 = 6 ดังนั้น

- รอบที่ 1 : สมาชิก 1 คน สามารถ vote ได้คนละ 6 คะแนน โดยจำกัดว่าจะ vote ได้สาเหตุละ 1 คะแนนเท่านั้น

Multi-Voting

- จัดลำดับสาเหตุตามคะแนน กรณีสาเหตุที่มีคะแนนน้อย เช่น 1 คะแนน ให้สมาชิกตกลงว่าจะคัดค้านนั้นออก หรือยังคงไว้ (ถ้าสมาชิกอภิปรายแล้วเห็นว่าสาเหตุนั้นๆ มีความสำคัญก็ให้คงสาเหตุนั้นไว้)
- เหลือสาเหตุ $7 / 2 = 3.5$ ดังนั้น
- รอบที่ 2 :สมาชิก 1 คน vote ได้คนละ 4 คะแนน โดยครั้งนี้สมาชิกสามารถใส่คะแนนแต่ละสาเหตุได้ไม่จำกัดคะแนน เช่น ถ้าคิดว่าสาเหตุที่ 1 เป็นสาเหตุสำคัญของการเกิดปัญหา ก็สามารถใช้คะแนนสาเหตุ ที่ 1 = 2 คะแนน 3 คะแนน หรือ 4 คะแนนก็ได้ ขึ้นอยู่กับสมาชิกจะให้นำหนักของปัญหานั้นๆ

Pareto Diagram

- หลักการ 80 – 20 ค้นพบโดย พारेโต

นักเศรษฐศาสตร์ ชาวอิตาลีเลียน กล่าวว่

* 80% ของรายได้ประชาชาติในยุโรป มาจาก
กลุ่มคนเพียง 20%

* 80% ของลูกค้าที่ไม่พอใจในการรับโทรศัพท์
มาจากพนักงานรับโทรศัพท์เพียง 20% ซึ่งถ้าเรา
สามารถแก้ไขกลุ่มพนักงาน 20% นี้ได้ จะสามารถ
แก้ปัญหาลูกค้าไม่พอใจในการรับโทรศัพท์ได้ถึง 80%

- ข้อมูลที่มีความสำคัญมากจะมีจำนวนเพียงเล็กน้อย
และข้อมูลที่มีความสำคัญเพียงเล็กน้อยจะมีจำนวน
มาก (Vital Few , Useful Many)

Pareto Diagram

- ใช้เปรียบเทียบความสำคัญของข้อมูล
- ช่วยให้เราเลือกปัญหาที่มีผลกระทบรุนแรงที่สุดมาแก้ไขเป็นลำดับแรก
- โครงสร้างของแผนผัง Pareto
  - * ประกอบด้วยกราฟแท่ง และกราฟเส้นในแผนผังเดียวกัน
  - * แกนแนวตั้ง (แกน Y ด้านซ้าย) แสดงความถี่ (จำนวน)
  - * แกนแนวนอน (แกน X) แสดงสาเหตุ/ปัญหา
  - * แกนแนวตั้ง (แกน Y ด้านขวา) แสดงร้อยละ (%) สะสมของข้อมูล

Pareto Diagram

- **วิธีการสร้างแผนผัง Pareto**
  - * เรียงลำดับข้อมูลจากความถี่มากไปหาความถี่น้อย
  - * คำนวณหาค่าความถี่สะสม
  - * คำนวณหาค่าร้อยละ
  - * คำนวณหาค่าร้อยละสะสม (ความถี่สะสมหารด้วยความถี่ทั้งหมด x 100)

Pareto Diagram

สาเหตุ/ปัญหา	ความถี่ (จำนวน)	ความถี่สะสม	Percentage	% Accumulate
1....	32	32	43.8	43.8
2....	20	52	27.4	71.2
3.....	8	60	11	82.2
4.....	6	66	8.2	90.4
5....	4	70	5.5	95.9
6....	3	73	4.1	100
total	73		100	

Pareto Diagram

